

Миодраг
ЛУДА

Уредник
Зоран Колунција

Рецензенти
Проф. др Зоран Ђерић
Дипл. инг. Велибор Нишевић

Издавање ове књиге помогао је
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање
и односе с верским заједницама

Миодраг Петровић

ЛУДА
УПЛЕТЕНА У
СЕНКЕ БИЧА

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

ГЛАСНИК

1.

Ја сам гласник, рече гласник
и доносим вам вест.

Хајде, пружите хладне ручице, загрлите ме.
Кад се трзамо — да се испоздрављамо.

Као син олује и непогрешивог случаја што је заче,
пребивам на косинама, у наборима ваше нарави.
У вртачама и урвинама што су се у стада коза,
над пролазним литицама, узвисиле (притворни ледници).

А поља наша, необрађена, сањају жетву.
А куће наше, неизграђене, сањају пожаре.
А душа наша, изгубљена, тражи загрљај.
Под столетним храстовима
клупко златних мушица,
зуј и рој.

2.

Али у жалопојкама славуја најсјајнији је ритам.
Чујете ли — добар дан —
који се приододаје с одсечених грана
и, авај, како му одговара из жбуке нараштај.

Кострет зрневља позобане пшенице и стрњишта,
по коме бахато газе надничари — жетеоци.
И газде трёбе гувно од кључних ваши и испљувака,
проклињући своје кћери — гњиде.

Док над брвном празним
сунце баца свој надмени сјај,
глас свој приносим као жртву догађајима.
Сред приче Едмунд пере крвате руке.
Едгар то чини с ранама, река с притокама.

3.

Раздор је наш покров, Кенте, (ту реч нагласи).
Ти немаш децу, ал' хваташ птицу
што се у клопку залетела.
Ми смо у кавезу, добри Кенте.
У снопу светла, изгубљеном у детаљима.

Док крлете лете,
птице пузе по насушној земљи.
Кроз трњаке и сазвучја
давно увежбаних женки — даждевњака.
Поделисмо краљевство, синове и кћери.
Поделисмо судбину и сан,
друмове,
кров,
жеђ и бунар.

К'о што на врби не лелујају корпе,
већ прсти младих девица:
за твојом трпезом жилице, корење, чокоти празни.
И бразда зањихана, сред које седиш к'о у столици и трнеш.
Краљу претиши малим прстом, теби твоје срце шапуће — корпар.

4.

Себе лажеш, Кенте,
сину си једном изгњечио свет,
замишљајући да си Глостер (коме отварају очи).
Не буди превише надмен, ни разуман, ни ташт.

К'о змија, што замени своју кошуљицу у ритму,
са себе си збацио плашт послуге,
царево ново рухо.
Спознавши у прави час
смисао кобне чигре — чудо, кључни плес.

Само си одлагао жртву, описујући на коленима краљеву круну —
луду уплетену у сенке бича,
ил у одласку његову ноћ.

Као алтер его Регане и Гонериле,
успео си да се успнеш до свињца
и у трулој слами,
међу свињама, кажеш краљу — лаку ноћ.

Лака ти вечна ноћ —
рекао си, знајући да и ти истим путем идеш.
Паметнији си од Лира, јер ниси краљ,
а да си, не би био Кент.

5.

Не замењуј ме тезама, тиранијо.
Кад прођем крај тебе, клекни.
Слуге играју господара,
све остало су ефекти.

Не знам, ал предосећам
Шекспир ће на представу доћи.
Пробиће се кроз гужву, острижене браде.
Седеће у холу, паузу чекајући
и грицкајући нокте.

Смешиће се дамама, лавиринтима.
Бацаће око на девице,
нудећи им представу нашу к'о помаду,
не би ли се како додворио.

Да би се додворио, мораш имати двор у дворишту.
У двору вртове духа и интелекта.
Не знам, ал предосећам,
поред Шекспира и Лира,
у гледалишту ће седети и моја мајка,
с Хамлетовом шапћући.
И Хамлет, с Офелијом и цела свита.
И Антигона и Ислена и као ништа лепа Електра.

КРАЉ ЛИР НА ПРОБИ

Убисмо се тражећи те,
Глостере, ко да си игла.
Зла која сањаш ископаће ти очи.

Откуда ти, Едмунде, у краљевој библиотеци.
С мачем, ко мува црна,
тражећи излаз.

Три сестре седе и пију чај, избледеле.
Снег пада на снек бар.
Срце оца разносе приче,
диљем царства.

Ја сам Лирова сенка
привезана за столицу,
што гачући за дивљим гускама
шири празне руке.

Опет је мач судбине
сред текста пао Кенте.
У њему врве језици
и звецка оружје.

Мрави већ намилели су крв.
Крвавим рукама, после тога,
спустивши завесу,
преко неколико ревних слугу
замакао у гледалиште.

О Лире, Лире, Лире.
Твојим ходом долази време,
носећи у боковима
свежину Довера.

Кости ти крцкају,
трепере птице над узвисином.
У ком смо времену, дефинитивно.
Под шибом, краљу,
залази сунце.

Војске се наше не познају,
не знају свој распоред.
Ту седе и пију,
одсјај копаља продужује им дан.

Брда су љубичаста,
музика гласна (коњи, магарци, кокошке).
Све је сплетка,
као у предсказањима.

Раздор и расуло
на студијама, берзи, у есејима.
Као да је све подстакнуто
да нас сједини.

У девичанском призору,
што рађа се,
куд год закорачиш,
ко вилин коњиц — рукав луде.

Док луда, с књигом постања,
шапуће ти тајну о неверној љубави,
с неверицом подижеш тешке капке
и сан човечуљка сакупљаш.

А глас твој, крвав, пресијава се
на зракама хиљаду сунца,
што претећи надолазе из свих праваца
— из свих праваца.

ШЕКСПИР НА ПРЕМИЈЕРИ

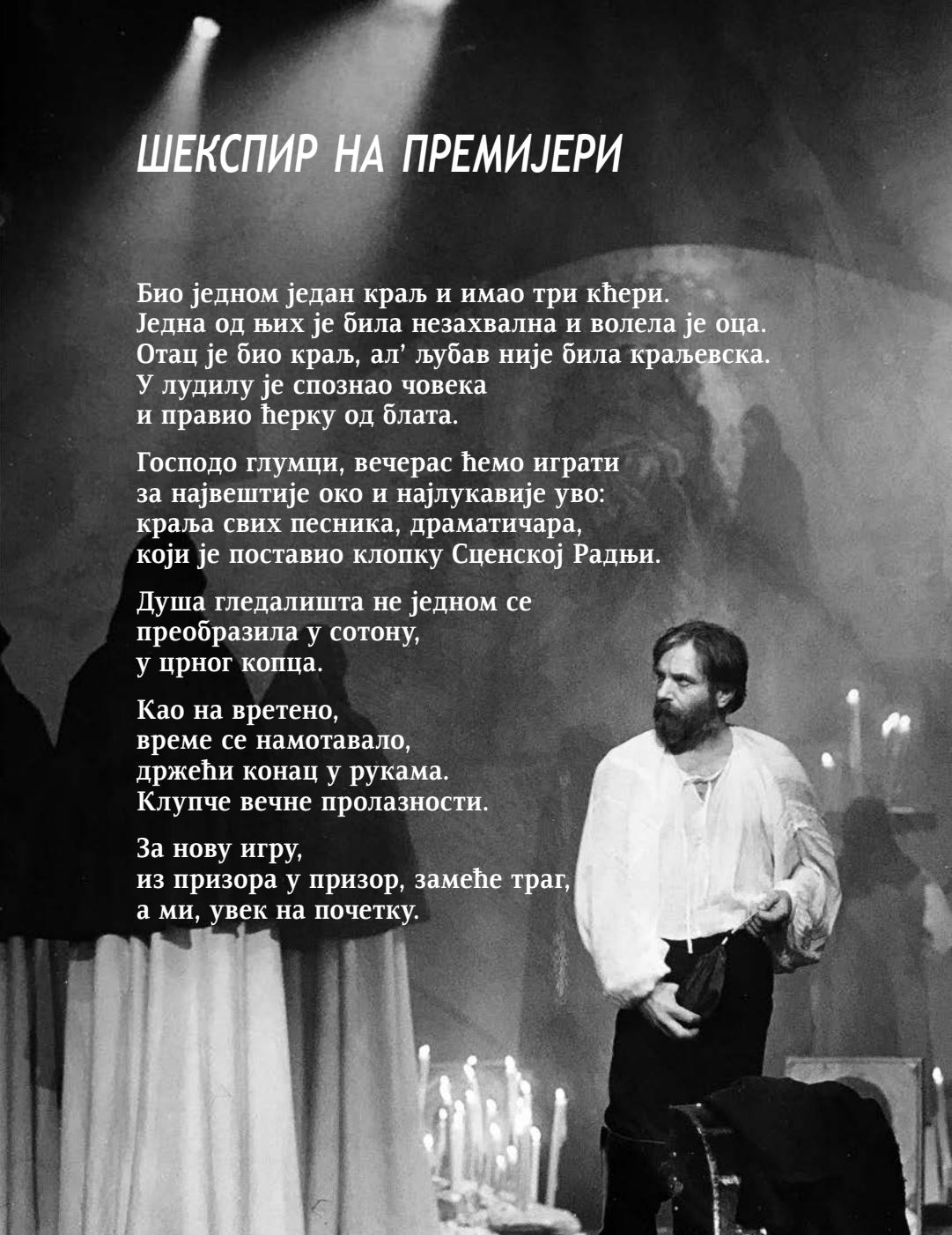
Био једном један краљ и имао три кћери.
Једна од њих је била незахвална и волела је оца.
Отац је био краљ, ал' љубав није била краљевска.
У лудилу је спознао човека
и правио ћерку од блата.

Господо глумци, вечерас ћемо играти
за највештије око и најлукавије уво:
краља свих песника, драматичара,
који је поставио клопку Сценској Радњи.

Душа гледалишта не једном се
преобразила у сотону,
у црног копца.

Као на вретено,
време се намотавало,
држећи конац у рукама.
Клупче вечне пролазности.

За нову игру,
из призора у призор, замеће траг,
а ми, увек на почетку.

Стално измичући скамењеној судбини,
прати нас у стопу његова сенка.
Ко сме да каже од нас —
ја сам њен чувар, ризница.

Ал' нема станка, господо.
Љубав се плаћа знојем мајстора.
А нада, (срачунато лирско чудо),
да нас порази
и баци пред ноге новој нади.

Не градите игру на туђим грешкама.
Узвисите се колико сте високи.
Отворите очи
и глас дигните по мери дара.

Мало је узлета који не воде паду.
И сам јад, у који смо запали, узлет је по себи.
Ка лоше постављеној тачки ослонца,
утвари слободе и поезије што нас наставља.

У унапред изгубљеним временима,
где је природа привидно застала на просценијуму,
он је постао сам свој чувар —
с безброй претреса и ожиљака.

У таквом обиљу знамења,
не дајте, господо, страстима да поремете бол.
Прича је већ више пута испричана,
само треба да пређете циничне границе.

А сада растуримо се — (трава је стигла).
И нека свако својим путем одходи.
Шекспир је, господо,
заједнички наш завичај.

Завеса се лагано подиже,
пупак да одсече
ономе што се роди.

О КАКО ПРОМИЧУ ДАНИ

О како промичу дани — узалудно
и неразумно.

Само скупштина Атлантиде може спасити
наше говно ништавила.

Зар има друге могућности
од Могућности саме.

Скупштина је изузетак потоњег правила.

Ми бринемо о природи ствари,
зар нисмо природа сама —
врхунац њен снежни, вечно освајајући.
Разумети је ствар преча и светија —
одлазе гледаоци, авај!

На тргу трагови Јетија.

Нишчи духом, наше је царство Шекспиров сан.
Одлажемо себи илузију, сећање —
најцрњи, авај, заборав.

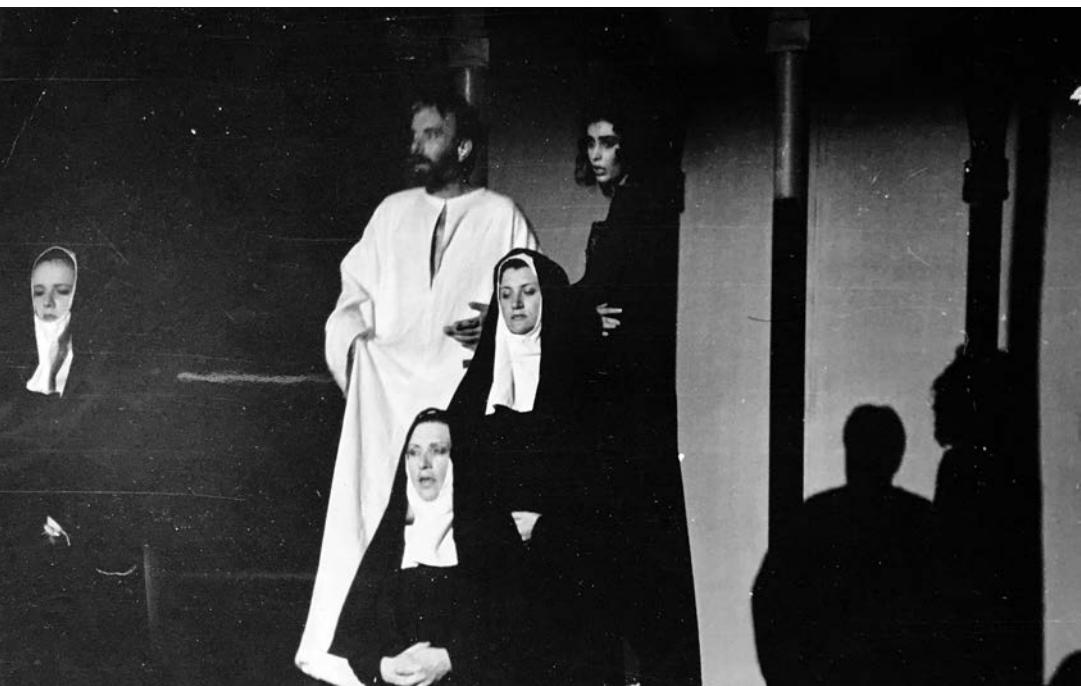
Ја сам гласник и доносим вам глас:
у лудиној капици Шекспир би, господо, дошао,
стари наш Вили на премијеру.

Шекспир је противува, педер, гад —
некуд је испарио.

СТРАХ ИЛИ КАКО ЈЕ ПАФНУЦИЈЕ ПРЕОБРАТИО ТАИДУ У СВЕТИЦУ

Прво читање га је навело на козје стазе,
Хросвиту у очајање рукопис.
Беласају се странице, беспућа, гомилају се
падајући у бездан, у једну тачку.

Куда треба кренути да би се кренуло?
Шта учинити да слика љубави библијска
стане му за врат и почне да га дахом својим надражује,

једном руком да му јабуку приноси,
другом косу страсно мрси и рашчупа?
Пупак њен да заигра пред очима као сунце у зениту,
кад сенка се свака увуче у човека и сунце учини пад,
јер сунце прави хлад, а дрво и човек – светлост.

Обрнуто би био хаос;
по псу би трчали сокаци и поље иза града и град.
Био би ред потоп, ред пожар, ред земљотрес
и био би хаос у реду, ал' ред у хаосу зове на мед
и добра Хросвита нуди кашичицом.

Него — у колико сати почиње потоп? Је л' лађа спремна?
Да ли предвиђају лед?

Морамо ли понети пасоше, прибор за личну хигијену,
новац, компас, доњи веш?

Ил' ће нас Бог својим указањем спасити пропasti,
ил' треба можда по његовој вољи да пропаднемо?!

Каква је подела улога? Какви задаци? — Шта скрива та девојка,
блудницу ил' девицу у сјају свом?

Речи штрче — а нису ли, лепо моје, ледени брегови?

Плутамо ли? Имамо ли имена? Знамо ли својства струја,
дрхтимо ли ил' смо жила из које извире океан, пулсира Еол?

Пасти светици у загрљај и од ње начинити курву
ил' је Хросвита курва па нас наводи на грех
нудећи нам да њу мртву љубимо љубећи живе Таидине очи?

Ко сме да каже — подигните завесу, није завеса сукња
од сукна, ал привића ми се празан простор и празна душа.

Како да библијска слика буде наше зрцало
кад ни зрцало више није огледало,
а ми смо у комадиће, у стакалца сви разбијени
и свако држи своје цело.

Морамо ли се учити успеху?
Зашто се не окренемо паду и у поразу пронаћемо
своју наду разбијену.

Завући се курви у недра одатле изаћи изуједан.
Да ли ће ме бити више или ћу упорно остати један?
Ја бих да будем један, мама!

Ех, Пафнуције! Већ ти је тридесет шеста.
Замонашио си се а земљу ти ухватио неморал.
Имаш шугаву козу, залихе меда при kraју.
Лешнике су обрале веверице
а зима иде, Пафнуције, и козјим стазама
ученици ти блентави
само крцкају орахе ни књиге не преписују.

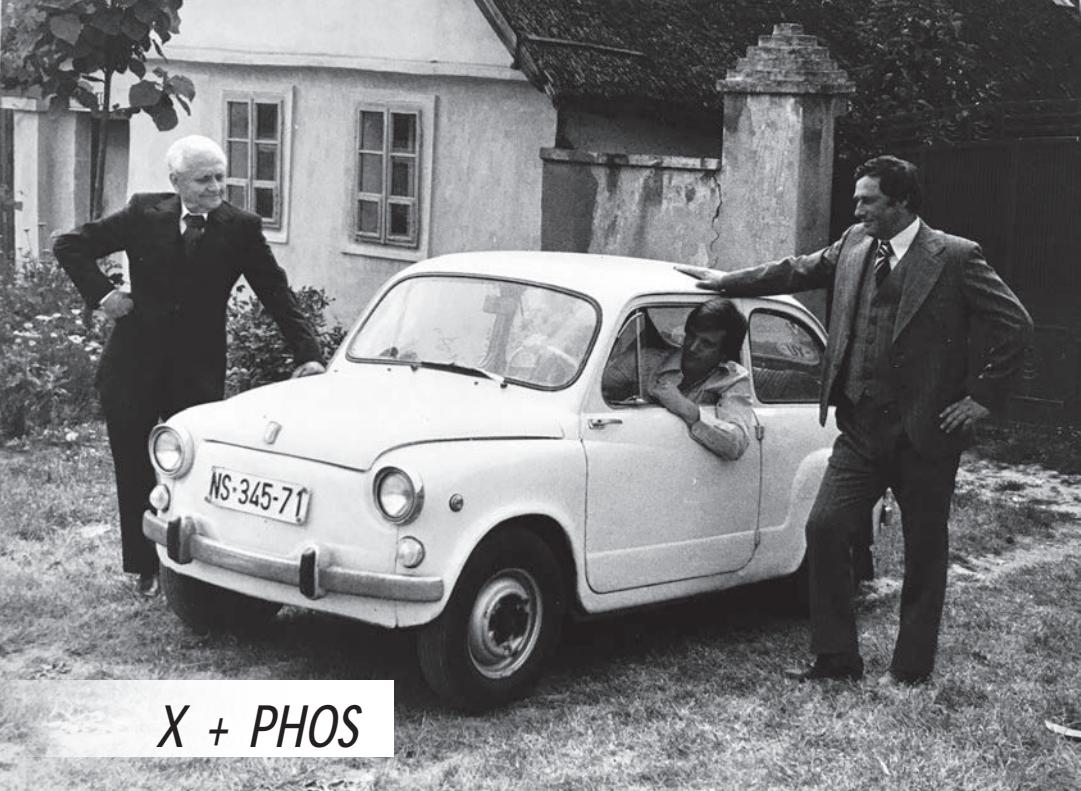
Шта ћеш за огрев? Вода ти далеко.
Извор је пролазан а твоја жеђ — Таида.
Ако њу преобраташ, припадаће само теби.
Бићеш надалеко чувен. Учврстићеш своју веру.
И ситом и гладном свака ће ти кућа врата отворити,
на конак примити, уз огњиште посадити.
Поседоваћеш ватру, Пафнуције.
Поседоваћеш храну зготовљену.
Моћи ћеш да се препустиш својим мислима
јер ће ти цео свет припадати.

А Таиду кад изведеш за руку,
kad се угаси та жена најраскошнија,
kad као угарак пређе преко трга
објавићеш свету и светом Антонију
да се с анђелима узнела и да ће доћи друга
а њене ћеш хаљине сачувати као реликвију
да се њишу на ветру молитви.

Колико монструма у себи имаш? Колико демона?
Те себе искушаваш и у патњи и самоћи пушташ
једног по једног, к'о неухрањеног дивљег голуба
на твоје месо, трнове бобице, на семенке метвице
од које правиш већ своје метле, шириш камењар...
Зашто плачеш, Пафнуције? Плачу ли то анђели с фресака,
ил' и ти капљеш са сузама сребрним, квасећи длан, олтар?
Ил' се преобраћаш, проглашавајући за почетак — свој крај.

X + PHOS

(О Сунцу у мом родном igradu
gryui ће знаћи више да вам кажу...)

1.

У време кад смо ти и ја ишли и ишли,
бацајући се у небеса,
нисмо знали откуда дува,
ал' смо кисли,
и подешавали глас да нашу запевамо.

Ништа нисмо мимошли,
много тога је
мимошло нас.

Улазећи, ево
у галерију Валеријеву од оних би' ветрова да се склоним;
од злобе, кијамети и сл.